

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณา
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ.พ. ๑๑๑/๒๕๖๑

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ งานนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณาของ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ธันวาคม ๒๕๖๑

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ฆาสุข	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวน้ำฝน ราชสมบัติ	นิติกรชำนาญการ
นางสาวจิตรกาน เจียรตระกูล	วิทยากรชำนาญการ
นางสิริกัญย์ สองแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖	

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จาก เว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

(หน้า)

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... (ก)

ภาคผนวก :

- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๑๖๒๓
ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรม
ทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (๑)
- ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ).....(๓)
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วย
ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (๗)

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยมีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ดังต่อไปนี้

(๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “การพิสูจน์และยืนยันตัวตน” และคำว่า “ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

(๓) กำหนดให้การพิสูจน์และยืนยันตัวตนสามารถกระทำผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลได้ รวมทั้งให้มีกลไกในการควบคุมดูแลผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง (เพิ่มหมวด ๓/๑ ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล มาตรา ๓๔/๑ และมาตรา ๓๔/๒)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษเพื่อเพิ่มความรับผิดชอบผู้ประกอบการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลโดยไม่ได้รับใบอนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)

เหตุผล

โดยที่การยืนยันตัวตนของบุคคลเป็นขั้นตอนสำคัญในการทำธุรกรรมในระบบเศรษฐกิจ แต่ที่ผ่านมาผู้ที่ประสงค์จะขอรับบริการจากผู้ประกอบการหรือหน่วยงานใด ๆ จะต้องทำการพิสูจน์และยืนยันตัวตนโดยการแสดงตนต่อผู้ให้บริการพร้อมกับต้องส่งเอกสารหลักฐาน ซึ่งเป็นภาระต่อผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการ สมควรกำหนดให้บุคคลสามารถพิสูจน์และยืนยันตัวตน ผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลได้ โดยมีกลไกการควบคุมดูแลผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ระบบดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือและปลอดภัย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

*****

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีเนื้อหาทั้งหมด ๙ มาตรา สรุปสาระสำคัญดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามศัพท์คำว่า “การพิสูจน์และยืนยันตัวตน” หมายความว่า กระบวนการพิสูจน์และยืนยันความถูกต้องของบุคคล “ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล” หมายความว่า เครือข่ายทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างบุคคลใด ๆ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์และยืนยันตัวตนและการการทำธุรกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการพิสูจน์และยืนยันตัวตน (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัติ จากเดิมที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการ (ร่างมาตรา ๔)

๓. กำหนดให้เพิ่มระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มความเป็นหมวด ๓/๑ ระบบการการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล)

๓.๑ กำหนดให้การพิสูจน์และยืนยันตัวตนผ่านทางดิจิทัลสามารถทำได้ โดยผู้ที่ประสงค์จะพิสูจน์และยืนยันตัวตนของบุคคลอื่นผ่านทางระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล ต้องแจ้งเงื่อนไขเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องใช้ให้บุคคลอื่นนั้นทราบเป็นการล่วงหน้า เมื่อได้มีการพิสูจน์แล้ว ให้สันนิษฐานว่าบุคคลนั้นเป็นบุคคลจริง ทั้งนี้ เงื่อนไขเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่คณะกรรมการตามมาตรา ๓๔/๒ ประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๓๔/๑)

๓.๒ กำหนดให้การประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลใดบ้างเป็นการประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องได้รับอนุญาตนั้น ให้กระทำได้โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ในกรณีนี้ ให้นำความในหมวด ๓ ธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และกำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ประกาศหลักเกณฑ์ที่ผู้ประกอบการธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล และมีอำนาจพิจารณา รวมถึงมีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจ (ร่างมาตรา ๓๔/๒)

๔. กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๖)

๕. กำหนดให้ผู้ที่ประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ และเมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๔/๒ เพื่อกำหนดให้ธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลเป็นธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องได้รับอนุญาต ให้ผู้นั้นยื่นคำขอภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลใช้บังคับและเมื่อได้ยื่นคำขออนุญาตแล้ว ให้ดำเนินกิจการได้ต่อไป จนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาต (ร่างมาตรา ๗)

๖. กำหนดให้บรรดาระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพิกงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ หรือจนกว่าจะมีระเบียบตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๘)

๗. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๙)

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....*

๑. ด้านเศรษฐกิจ

๑.๑ การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและมีการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมยิ่งขึ้น จากการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล ทำให้ผู้ใช้บริการไม่ต้องเดินทางไปแสดงตนเพื่อพิสูจน์และยืนยันตัวตนโดยการพบหน้ากับผู้ใช้บริการ (Face to Face) เช่น การทำธุรกรรมทางการเงินกับสถาบันการเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบแพทย์ทางไกลที่ผู้ป่วยสามารถปรึกษาแพทย์จากสถานที่ใดและเวลาใดก็ได้ ทำให้สามารถเข้าถึงการให้บริการสาธารณสุขได้ดีขึ้น และยังเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายและเวลาในการเดินทาง เป็นต้น

๑.๒ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนการทำงานของภาครัฐและภาคเอกชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การลดขั้นตอนและระยะเวลาในการขอใบอนุญาตต่าง ๆ พร้อมกับการอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรม

* บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...., การวิเคราะห์ผลกระทบการเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

*****

หรือนิติกรรม เนื่องจากมีระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เป็นต้น ดังนั้น การพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลจะทำให้ผลการจัดอันดับความยากและง่ายในการทำธุรกิจ (Ease of Doing Business) อยู่ในลำดับที่ดีขึ้นและส่งผลให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น

๑.๓ การลดต้นทุนการใช้กระดาษ ต้นทุนในการพิมพ์และการจัดเก็บเอกสาร เนื่องจากการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลเป็นกระบวนการหนึ่งในการทำธุรกรรมและนิติกรรมสัญญาทางอิเล็กทรอนิกส์โดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับผู้พิสูจน์และยืนยันตัวตน ทำให้มีการใช้เอกสารและสำเนาแสดงตัวตนน้อยลง ซึ่งเป็นการลดภาระสำหรับผู้ให้บริการและลดต้นทุนสำหรับผู้ให้บริการ

๒. ด้านสังคม

๒.๑ การยกระดับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลเป็นการเพิ่มความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือของธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ที่ผู้ให้บริการระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลและผู้ให้บริการระบบทำการแทน จำเป็นต้องมีมาตรฐานทางเทคโนโลยีในการเชื่อมต่อกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล รวมถึงมาตรฐานในการเข้ารหัสเพื่อรักษาความลับและความปลอดภัยของข้อมูลให้เป็นไปตามระดับความน่าเชื่อถือ (Level of Assurance : LoA) เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถไว้วางใจได้ว่าข้อมูลของตนจะถูกเก็บรักษาด้วยมาตรฐานที่ปลอดภัยและน่าเชื่อถือ

๒.๒ การลดการปลอมแปลงข้อมูลและเอกสารในกระบวนการพิสูจน์และยืนยันตัวตน เช่น การไม่ต้องใช้สำเนาบัตรประชาชนและรับรองสำเนาถูกต้องในการขอเข้ารับบริการกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เนื่องจากการส่งข้อมูลผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้และการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลจะช่วยลดข้อผิดพลาดจากการดำเนินงาน (Human Errors) และทำให้ผู้มีหน้าที่พิสูจน์ตัวตนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างแม่นยำมากขึ้น

๒.๓ การยกระดับการให้บริการแก่ประชาชน จากการใช้ประโยชน์ของระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล หน่วยงานของภาครัฐสามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานรัฐด้วยกันเองหรือเชื่อมโยงข้อมูลกับภาคเอกชน เช่น เมื่อผู้ป่วยต้องการเปลี่ยนสถานพยาบาลรักษา ข้อมูลสุขภาพและประวัติการรักษาจะสามารถโอนย้ายจากสถานพยาบาลหนึ่งไปยังสถานพยาบาลอีกแห่งหนึ่งได้ ส่งผลให้เกิดความสะดวกและให้บริการประชาชนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) กระทรวงการคลัง ได้ทำการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

*****

ภาคผนวก

:

- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๑๖๒๓
ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๑
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
- ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(๑)

ที่ นร ๐๕๐๓/๕๑๖๒๓

เลขที่ 13549
วันที่ 20 ธ.ค. 2561
เวลา 16.29

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
วันที่ 20/12/61 วันที่ 20/12/61
เวลา 16.26 ถึง 16.29
สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๒๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D/ส.ส่งสท/007/พรรณาฯ)

กลุ่มงานกระทัตตาม
รับที่ ๒๑ / ๒๕๖๑
วันที่ ๒๐ / ๑๒ / ๒๕๖๑
เวลา ๑๗.๑๑ น

สำนักการประชุม

(๒)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔

ดังต่อไปนี้

- (๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “การพิสูจน์และยืนยันตัวตน” และคำว่า “ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)
- (๒) แก้ไขรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)
- (๓) กำหนดให้การพิสูจน์และยืนยันตัวตนสามารถกระทำผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลได้ รวมทั้งให้มีกลไกในการควบคุมดูแลผู้ประกอบการบริการที่เกี่ยวข้อง (เพิ่มหมวด ๓/๑ ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล มาตรา ๓๔/๑ และมาตรา ๓๔/๒)
- (๔) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษเพื่อเพิ่มความรับผิดชอบผู้ประกอบการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลโดยไม่ได้รับใบอนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)

เหตุผล

โดยที่การยืนยันตัวตนของบุคคลเป็นขั้นตอนสำคัญในการทำธุรกรรมในระบบเศรษฐกิจ แต่ที่ผ่านมาผู้ที่ประสงค์จะขอรับบริการจากผู้ประกอบการหรือหน่วยงานใด ๆ จะต้องทำการพิสูจน์และยืนยันตัวตนโดยการแสดงตนต่อผู้ให้บริการพร้อมกับต้องส่งเอกสารหลักฐาน ซึ่งเป็นภาระต่อผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการ สมควรกำหนดให้บุคคลสามารถพิสูจน์และยืนยันตัวตนผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลได้ โดยมีกลไกการควบคุมดูแลผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ระบบดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือและปลอดภัย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๓)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้
กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อกำกับดูแลการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลให้มีความน่าเชื่อถือและปลอดภัย อันจะเป็น
ประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศและการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้อง
กับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรม
ทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “การพิสูจน์และยืนยันตัวตน” และ “ระบบ
การพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ระบบข้อมูล” และ “การแลกเปลี่ยน
ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔

“การพิสูจน์และยืนยันตัวตน” หมายความว่า กระบวนการพิสูจน์และยืนยัน
ความถูกต้องของตัวบุคคล

“ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล” หมายความว่า เครือข่ายทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างบุคคลใด ๆ หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์และยืนยันตัวตน และการทำธุรกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการพิสูจน์และยืนยันตัวตน”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๓/๑ ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล มาตรา ๓๔/๑ และมาตรา ๓๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔

“หมวด ๓/๑

ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล

มาตรา ๓๔/๑ การพิสูจน์และยืนยันตัวตนของบุคคลอาจกระทำผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลได้

ผู้ใดประสงค์จะอาศัยการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของบุคคลอื่นผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลอาจแจ้งเงื่อนไขเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องใช้ให้บุคคลอื่นนั้นทราบเป็นการล่วงหน้า และเมื่อได้มีการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลตามเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว ให้สันนิษฐานว่าบุคคลที่ได้รับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนเป็นบุคคลนั้นจริง

เงื่อนไขเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลตามวรรคสองต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่คณะกรรมการตามมาตรา ๓๔/๒ วรรคสอง ประกาศกำหนด

มาตรา ๓๔/๒ ในกรณีที่จำเป็นเพื่อรักษาความมั่นคงทางการเงินและการพาณิชย์ หรือเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างความเชื่อถือและยอมรับในระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล หรือเพื่อป้องกันความเสียหายต่อสาธารณะ จะมีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลใดเป็นการประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องได้รับอนุญาตก็ได้ และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ ธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งอาจกำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ที่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลจะต้องปฏิบัติ และให้มีอำนาจพิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๓๔ วรรคสี่ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจก็ได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ ผู้ใดประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๔/๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๗ ผู้ประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลซึ่งประกอบธุรกิจอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินกิจการต่อไปได้ และเมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้เป็นธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องได้รับอนุญาต ให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลนั้นยื่นคำขออนุญาตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกามีผลใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขออนุญาตแล้ว ให้ดำเนินกิจการต่อไปจนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาต

มาตรา ๘ บรรดาระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การยืนยันตัวตนของบุคคลเป็นขั้นตอนสำคัญในการทำธุรกรรมในระบบเศรษฐกิจ แต่ที่ผ่านมาผู้ที่ประสงค์จะขอรับบริการจากผู้ประกอบการหรือหน่วยงานใด ๆ จะต้องทำการพิสูจน์และยืนยันตัวตนโดยการแสดงตนต่อผู้ให้บริการพร้อมกับต้องส่งเอกสารหลักฐาน ซึ่งเป็นภาระต่อผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการ สมควรกำหนดให้บุคคลสามารถพิสูจน์และยืนยันตัวตนผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลได้ โดยมีกลไกการควบคุมดูแลผู้ประกอบการบริการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ระบบดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือและปลอดภัย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

(๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “การพิสูจน์และยืนยันตัวตน” และคำว่า “ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขรัฐมนตรีผู้รักษาการ จากเดิมกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการ เป็นกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

(๓) กำหนดบทบัญญัติว่าด้วยระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล โดยกำหนดให้การพิสูจน์และยืนยันตัวตนของบุคคลสามารถทำผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลได้ และให้มีกลไกในการควบคุมดูแลผู้ประกอบการบริการที่เกี่ยวข้องกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล ทั้งนี้ โดยให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (เพิ่มหมวด ๓/๑ ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล ร่างมาตรา ๓๔/๑ และร่างมาตรา ๓๔/๒)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษ โดยเพิ่มความรับผิดกรณีการประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลโดยมิได้รับใบอนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๕)

(๕) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับผู้ประกอบการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ และเมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้ธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลเป็นธุรกิจบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องได้รับอนุญาต ให้ผู้นั้นยื่นคำขออนุญาตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขออนุญาตแล้ว ให้ดำเนินกิจการได้ต่อไปจนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาต (ร่างมาตรา ๗)

(๙) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๘)

(๑๐) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๙)

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ได้กำหนดกลไกการควบคุมดูแลผู้ประกอบการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล เพื่อส่งเสริมให้ระบบมีความน่าเชื่อถือและปลอดภัย รวมทั้งกำหนดบทสันนิษฐานความถูกต้องของการพิสูจน์และยืนยันตัวตนผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล ทั้งนี้ เพื่อจูงใจให้ประชาชนและหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น อันจะมีผลเป็นการอำนวยความสะดวกและลดภาระทั้งแก่ประชาชน ภาคธุรกิจ และหน่วยงานของรัฐ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศทางด้านดิจิทัล และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อันจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณาก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)